

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЗАКАРПАТТЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ АРХЕОЛОГІЧНИХ АРТЕФАКТІВ ПІЗНЬОБРОНЗОВОГО ТА РАННЬОЗАЛІЗНОГО ПЕРІОДУ	456
МЕДВІДЬ Л.І., АЛМАШІ В.В. ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ПАРКІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	459
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., БІДЗІЛЯ А. І. ВПЛИВ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	461
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ВОЛК О.О. РЕКРЕАЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	463
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ПОГАСІЙ А.В. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	465
МОВЧАН К.М., ВЛАСЕНКО В.О. БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЯК ПРОСТІР КУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	467
МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ДОКУМЕНТНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК НЕВІД'ЄСНА СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	469
МОРГУН А.В., ЖАБКО В.В. ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТРУ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	470
МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННЕ КАДРОВЕ ДІЛОВОДСТВО ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	472
МОРГУН А.В., ЦУПРА Д. І. ЕЛЕКТРОННІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ КАДРОВОМУ ДІЛОВОДСТВІ	474
ПАЛИНЧАК-КУТУЗОВА В.В. МУЗЕЙ ЯК ОБ'ЄКТ ГАСТРОТУРИЗМУ	476
ПАНКОВА О.М., УДВОРГЕЛІ Л.І., РЯБЕЦЬ М.М. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБИВНОГО ДЕСЕРТУ ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЮРЕ АЙВИ В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	479
ПАНКОВА О.М., ШИМАНСЬКИЙ О.В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФРАНЧАЙЗИНГУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	471
ПАПП В., БОШОТА Н., МАРИНА І. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ	484
ПАПП В., БОШОТА Н., ОРБАН Я. РОЛЬ КЛАСТЕРІВ У КОМПЛЕКСНОМУ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ	486
ПАПП В., БОШОТА Н., РЯБЕЦЬ О. РОЛЬ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У РОЗВИТКУ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ	488
ПАУЛИК А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	489
ПАУЛЬО Е.В., РУБШІ М.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ – СУЧАСНІ ПІДХОДИ	491
ПРОКОПОВИЧ Л.С., БЕЛЕНЬ І. І. БІБЛОХАБ – СУЧАСНИЙ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ, ВІЛЬНИЙ І ДОСТУПНИЙ БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР	494
ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ДОКУМЕНТ: ІНФОРМОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА НОРМАТИВНА БАЗА	496
ПРОКОПОВИЧ Л.С., ХИМИНЕЦЬ А.М. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ В КЕРУВАННІ ДОКУМЕНТАЦІЄЮ	498
РОГЛЄВ Й.Й. СУЧАСНИЙ СТАН ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ	500

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

скороченню операційних витрат, автоматизація роботи зі споживачами, програм лояльності, управління заходами підприємств готельно-ресторанного бізнесу) [3].

- формуванню інноваційної організаційної культури та іміджу підприємства (удосконалення системи управління персоналом, підтримка творчих ініціатив, розробка механізму реалізації нових ідей та інновацій) [4].

Готельно-ресторанне господарство функціонує в умовах значних змін економічного та соціального характеру, саме інноваційний розвиток дає можливість здійснювати вплив на ефективність та результативність бізнесу, на рівень конкурентоспроможності та імідж закладів індустрії гостинності.

Література:

1. Дорошкевич, К., Колінко, Н., & Дзвоник, Р. (2024). Інноваційний розвиток підприємства: сутність, значення та візуалізація складових. *Економічний простір*, (190), 8-14. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-2>
2. Середа, Н., & Піюренко, І. (2023). Інноваційна діяльність в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*, (55). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-58>
3. Ковтуненко Ю., Ольшевська Д., Алексеєнко А., Савков Є. (2020) Особливості використання інноваційних технологій за сучасних умов у готельному та ресторанному бізнесі *БІЗНЕСІНФОРМ*, 2020 № 12 с. 195-201 https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-12_0-pages-195_201.pdf
4. Дмитришин В. (2023) Інновації як визначальний фактор розвитку готельно-ресторанного бізнесу *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2023, вип. 9(42) с. 58-66 <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/bbb99f3e-1065-4cd7-83d6-3771f0d11fee/content>

УДК: 338.48

ПАУЛЬО Е.В.

аспірант

РУБІШ М.А.

кандидат економічних наук., ст. викладач
Мукачівський державний університет,

ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ – СУЧАСНІ ПІДХОДИ

На готельно-ресторанний бізнес регіону, України та світу впливають багато факторів, серед яких політична стабільність, корупція, якість та доступність навчання фахівців готельно-ресторанної справи, рівень професіоналізму персоналу. Ефективність, прогресивність та інноваційність готельно-ресторанного бізнесу залежить також від валютного курсу, рівня інфляції, інвестицій, податків, зборів, рівня оплати праці та купівельної спроможності населення. Аналізуючи діяльність готельно-ресторанного бізнесу регіону та України в цілому, можна виділити такі ключові проблеми [1, с.169]:

- недосконалий розвиток інфраструктури, транспортних мереж;

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- перепродаж та використання об'єктів із застарілим технологічним обладнанням;
- споживання шкідливої для навколишнього середовища сировини;
- порушення вимог щодо дотримання технології процесів виробництва харчових продуктів;
- неефективна підготовка спеціалістів у галузі гостинності;
- висока вартість послуг.

Організація готельно-ресторанного бізнесу являє собою процес організації праці та надання послуг. Суб'єкти готельно-ресторанного бізнесу можуть мати різні організаційно-правові форми. Вибір конкретної організаційно-правової форми залежить від цілей, способу формування стартового капіталу, способу виробничо-господарської діяльності, форми і способу організації діяльності, корпоративного управління, нормативно-правової та технологічної бази, форми власності тощо. Ключовим завданням у діяльності готельно-ресторанному бізнесі є правильна організація послуг постачання. Відсоток матеріальних витрат у цій сфері повинен коливатися в межах 30-50% від загальної вартості. Також має бути сформована чітка система закупівель, шляхом чого можна зменшити бюджет та загальні витрати організації готельно-ресторанного бізнесу.

Однак, щоб протистояти жорсткій конкуренції, необхідно не тільки знати структуру та характеристики ведення готельно-ресторанного бізнесу, а й вивчати нові тенденції, інтереси та потреби клієнтів, які змінюються з часом. Але навіть цього іноді недостатньо.

Розвиток готельно-ресторанної індустрії в Закарпатській області є досить перспективним завдяки сприятливим умовам і багатим ресурсам дозвілля, але все ще існує багато проблем у законодавчій базі та нестабільній економічній та політичній ситуації в країні. Тому ключовими питаннями до ефективної організації готельно-ресторанного бізнесу залишаються стабілізація надзвичайного стану, налагодження економічної та політичної ситуації, оновлення та вдосконалення законодавчої бази регулювання готельно-ресторанної діяльності. Також варто зауважити, що на розвиток готельно-ресторанного бізнесу значною мірою впливають безпосередньо імідж закладу, який створює позитивне сприйняття готелю чи ресторану у баченні клієнтів. Імідж готелю або ресторану зазвичай складається з місця розташування закладу, ціни на номери, ціни в меню, послуг і зручностей, що надаються, зовнішнього сприйняття і внутрішньої атмосфери, а також рівня кваліфікації персоналу, що обслуговує. Головною особливістю формування іміджу суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу є залежність сприйняття від туристичних дестинацій, у яких вони розташовані. Споживачів цікавить не тільки туристична привабливість місцевості, але і абсолютно не пов'язані між собою аспекти, такі як, наприклад, психічні особливості населення, рівень економічного розвитку

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

або політична ситуація. Ці аспекти можуть певним чином впливати на внутрішні характеристики клієнтів щодо вибору готелю або ресторану. Важливою частиною формування іміджу суб'єктів готельно-ресторанної індустрії є її присутність і представленість в соціальних мережах. Вважається, що перед тим, як відвідати певну компанію, сучасний клієнт спочатку дізнається про спектр послуг, їх якість та можливості обслуговування на сайті компанії.

Особлива увага також звертається на відгуки колишніх клієнтів. Чим більше можливостей і доступу до послуг в режимі онлайн-спілкування, тим більшу кількість потенційних клієнтів може залучити компанія.

Як показує досвід, на сьогодні суттєво зростає інтерес споживачів до екскурсійних послуг, які надають суб'єкти готельного бізнесу. З огляду на те, суб'єкти готельного бізнесу повинні постійно розширювати перелік додаткових послуг для підвищення конкурентоспроможності та задоволеності клієнтів, а організація екскурсійних програм може бути одним із факторів підвищення інтересу споживачів до закладів гостинності. Швидкість адаптації корпоративних структур до умов цифрової трансформації визначає рівень конкурентоспроможності таких бізнес-одиниць. Завдяки інтеграції сучасної автоматизованої системи управління усі сервісні операції, наявні в корпоративній структурі суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу, об'єднуються в єдиний виробничий процес з метою надання кожному клієнту комплексних послуг з урахуванням побажань. Такий підхід до організації бізнесу дозволяє управляти всіма процесами, які відбуваються у діяльності. У сучасних умовах розвитку ринку послуг все більшого значення набуває інноваційна діяльність суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу. Це пояснюється тим, що сучасний бізнес прагне опанувати нові виробничі технології та тенденції управління з метою модернізації та вдосконалення діяльності в цілому. У готельно-ресторанній індустрії на сьогодні стрімко розвиваються інновації з метою охоплення всіх технічних аспектів надання послуг і залучення клієнтів із акцентом зробити їх постійними споживачами послуг, ці завдання неможливо розв'язати без інноваційних рішень.

Серед них доцільно виділити такі технології, які виконують особливу роль в організації готельно-ресторанного бізнесу в умовах сьогодення, як: інноваційне управління енергією; прогнозне та інноваційне обслуговування; розумне зарезервоване місце для паркування; ключ від номера; інфрачервоний сканер; система безконтактних платежів; веб-чат-боти; голосове керування; tech Lounges і цифрові конференц-зали; автоматизовані системи управління власністю; віртуальна та доповнена реальність.

Основним завданням сфери гостинності є створення конкурентної переваги та підвищення конкурентоспроможності, створення стабільної клієнтської бази через уміння знаходити власних клієнтів, шукати та

РОЗДІЛ 4
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

створювати нові шляхи розвитку та постійно оновлювати власну політику з урахуванням динамічного розвитку ринку готельних послуг.

Література:

1. Бакеренко Н. П. Особливості діяльності підприємств готельної індустрії. Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип. 23.15. С. 168-176.

УДК 021.1:304.2:004.714(043.2)

ПРОКОПОВИЧ Л.С.

кандидат філологічних наук, доцент кафедри
філологічних дисциплін та соціальних комунікацій,
Мукачівський державний університет

БЕЛЕНЬ І. І.

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Мукачівський державний університет

**БІБЛІОХАБ – СУЧАСНИЙ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИЙ, ВІЛЬНИЙ І ДОСТУПНИЙ
БІБЛІОТЕЧНИЙ ПРОСТІР**

Трансформаційні зміни, що відбуваються сьогодні у суспільно-політичному, соціально-економічному та культурному житті держави, впливають на роль бібліотек у суспільстві, ставлять перед ними нові завдання, викликають необхідність інноваційної діяльності, стимулюють до пошуку сучасних форм і методів обслуговування різних груп користувачів, нових шляхів і засобів функціонування, організації нових взаємовідносин з громадою. Діяльність бібліотеки часто представлена її загальновідомими традиційними функціями: формування та зберігання документів, забезпечення до них доступу, тобто обслуговування користувачів, масова робота і т. ін. Наразі дуже важливо відійти від такого трактування завдань бібліотеки і спробувати дослідити її діяльність у соціокультурному контексті.

Питання функціонування бібліохабів досліджувало ряд вітчизняних та зарубіжних вчених, адже на сьогодні відсутній єдиний підхід до розуміння бібліохабу. На жаль, Українська бібліотечна енциклопедія не містить цього терміну і в спеціальній літературі поки що немає чіткого визначення цього поняття. Хтось має на увазі відремонтовану та осучаснену бібліотеку в цілому («Після ремонту бібліотека ім. П. Тичини в Києві перетворилася на сучасний бібліохаб»), хтось як «окрему кімнату для спільної праці, проведення тренінгів, лекцій, майстер-класів для творчих, активних, креативних людей, які генерують ідеї для розвитку міста» (Т. Козицька), інші — як структурний підрозділ бібліотеки («Молодіжний центр LesyaHub знаходиться в бібліотеці імені Лесі Українки»), або як місце, що «об'єднує розвиток і розваги». Ми ж розглядаємо бібліохаб як сучасний багатофункціональний, вільний і доступний бібліотечний